

Några för svenska faunan nya ögonflugor (*Pipunculidae*).

Av

O. RINGDAHL.

Pipunculus germanicus Aczél (Zoolog. Anzeiger 1940 s. 168). Arten är nära besläktad med *furcatus* Egg. med vilken den har gemensamt det lilla bihanget på 4. ribban (4. ribban gaffelkluvan). Baktibierna sakna emellertid det korta, tappformade utskottet i spetsen, vilket är karakteristiskt för hannen till *furcatus*. Den senare har ljusare ben, i det lårringarna äro helt och tibierna till största delen gula, medan *germanicus* har något mörkare lårringar och till stor del svarta tibier. *Furcatus* är måhända som regel något större.

Båda kunna nog räknas till våra sällsyntare arter. *Furcatus* är förut känd från Skåne och själv har jag funnit ett par ex. vid Skärälid på Söderåsen 23/5 1943, 8/6 1946 samt i Småland vid Bolmstad i slutet av juni. Det är en präktig art, som jag bl. a. här sett sväva i skogsdungar ett par meter ovan marken. *Germanicus* har jag påträffat under liknande förhållanden vid Bolmstad i slutet av juni.

Ingen av arterna anföres av Lundbeck från Danmark. Däremot är *furcatus* känd från Finland.

P. elephas Beck. Arten är i hankönet lätt igenkännlig på det abnormt stora, uppsvällda hypopygiet. En hanne fann jag vid Undersåker i Jämtland, aug. 1916. Becker beskrev arten efter ex. från Gastein. Den är även känd från Finland och torde få räknas till de boreo-alpina arterna.

P. melanostolus Beck. En av de större arterna, robust och inom sin grupp igenkänd på de helt svarta benen. 2 honor funna av förf. i norra Skåne vid Åsljunga 1/8 1931, västra Småland vid Bolmen 14/7 1946. Den är sällsynt påträffad i Danmark men ej funnen i Finland.

P. sulcatus Beck. De 4 ex. som förf. funnit, äro alla honor och hannen är enligt Lundbeck okänd. Ex. tillhöra med säkerhet samma art som hos Lundbeck, som dock ej är fullt viss om att han tolkat denna art rätt. Den står mycket nära *terminalis* Thoms. men har pannan upptill svart samt gula antenner. Mina ex. har jag fångat på Hallands Väderö 1/7 1939 och på Slättö Sand norr om sjön Bolmen 30/6 1933, 4/7 1935.

P. coloratus Beck. Även denna art synes vara närbesläktad med *terminalis*, men hos hannen är intryckningen på hypopygiet större och djupare, och honan saknar mittfåra på detta. Ex. påträffade av förf. i Hälsingborg 5/6 1921, 20/7 1922, Stockholmstrakten 27/6 1922 och Klintehamn på Gottland 9/7 1920. Arten är känd från Finland och Danmark.

P. calceatus v. Ros. Den framstående engelske dipterologen Mr. J. E. Collin har varit vänlig bestämma denna art åt mig. Den synes tillhöra *ater*-gruppen, då den har hår på propleura. Förf. fann en hona på Öland vid Böda 19/7 1931 och en hane i Småland vid Bolmen 27/6 1943. Den är påträffad i Finland men ej i Danmark.

P. xanthocerus Kow. Arten hör till den grupp inom släktet, som saknar färgat vingmärke och har främre tvärribban vid basen av diskfältet. Den igenkännes på sina mycket långa och smala antenner, vilka äro gula till färgen. En hane påträffades av förf. vid Undersåker 11/8 1946. Arten är funnen sällsynt i Danmark men ännu ej i Finland.

P. extricatus Collin (The Entomologist's Monthly Magazine 1937). Bland några obestämda ex., som tillsändes Collin för bestämning, fanns också denna art, som tillhör samma grupp som den föreg. men f. ö. enligt Collin mest liknar *rufipes* och *confusus*, från vilken den huvudsakligen skiljer sig genom hypopygiets beskaffenhet. Förf. fångade ett par »in copula» vid Hälsingborg 13/5 1934. Funnen flerstädes i England.

P. infera Collin in litt. Arten, som möjligen ännu ej blivit beskriven, synes tillhöra *zonatus*-gruppen. Förf. fann 2 hannar på Hallands Väderö i slutet av juni 1939.

P. cilitarsis Strobl. Tillhör *sylvaticus*-gruppen och hannen igenkännes lätt på de båda första baktarsledningarna, som äro besatta med svarta hår, därav artnamnet. Fann 2 hannar vid Åre i slutet av augusti 1939 och en hane vid Helgasjön i Småland, juli 1940.

Verrallia villosa v. Ros. och *setosa* Verr. Vid bestämning av mitt insamlade material av släktet *Verrallia* efter Collins tabell i The Entomol. M. M. 1931 fann jag, utom de förut från Sverige kända *aucta* Fall. och *pilosa* Zett. de båda ovannämnda arterna i detta. Sålunda har jag insamlat *villosa* på Öland vid Borgholm, juli 1916, Gottland vid Visby 26/6 1920 och i Småland vid sjön Unnen 27/6 1933 och Sandreda 4/7 1937. *Setosa* finnes från talrika lokaler, Skåne: Hälsingborg, Råå, Ängelholm, Båstad, Åsljunga. Jämtland: Undersåker, Åre, Vallbo, Anarisfjällen (reg. subarct.). Härjedalen: Tännadalen, 24/5—17/7.